

1

HENK BRUGMAN

EEN LEVEN IN NOORWEGEN

UITGEVERIJ GRENZENLOOS

Een leven in Noorwegen
Henk Brugman

Illustraties: Edwin Bosch
Tekstcorrectie: Ilona van Hilst

ISBN 9789077698303 paperback
Ook verkrijgbaar als eBook

1e druk mei 2008
3e herziene druk februari 2026

Uitgeverij Grenzenloos een imprint van VanDorp Uitgevers
info@grenzenloos.nl / grenzenloos.nl

Kijk voor meer boeken over Noorwegen en andere boeken van
Henk Brugman op *grenzenloos.nl*

Copyright©2026 Uitgeverij Grenzenloos
Copyright©2026 Henk Brugman

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd
in welke vorm dan ook zonder uitdrukkelijke en
schriftelijke toestemming van de uitgever.

HENK BRUGMAN

**EEN LEVEN IN
NOORWEGEN**

UITGEVERIJ GRENZENLOOS

Lees ook de volgende twee bundels met columns
van Henk Brugman

Deel 2:
Noorwegen voor gevorderden
isbn 9789077698532

Deel 3:
Doorgewinterd in Noorwegen
isbn 9789461853684

INHOUDSOPGAVE

Woensdag: Pasen begint	9
Blinded by the light	12
Ambtenaar in openbare dienst	15
Oliedom	19
Onwillige verkopers	23
Om de tuin	27
Schuldgevoel	30
Gevloerd	33
Bulten en gaten	37
Bakkebaarden	40
Halve bol	44
Twee keer	48
Jas, bloes, rok	52
Zomertoeristenstress	56
Barbecue	59
Ha en kjekke kveld	62
Taalslijtage	66
Op de persoon	70
Van rood naar wit	74
Leegweek	78
Brief aan Peter	82
Onbezonnen en blij	87
Grijs	91
Déjà vu	94
Vroege kerst	98

Brieven aan Brugman	102
Juletull	107
Bomen en kaarten	110
Muis	114
Blauwgroen	118
Vallen en opstaan	121
Nutteloos	125
Gemengde gevoelens	129
Rare mensen	133
Heimwee?	136

WOORD VOORAF

De Nederlander Henk Brugman woont en werkt sinds 2000 in een dorpje ten noorden van Trondheim, samen met zijn vrouw Esther. In deze columns, geschreven een aantal jaren na de emigratie, gunt Brugman ons een blik in zijn wereld en die om hem heen.

WOENSDAG: PASEN BEGINT

Het is woensdag. Niet zomaar een van de ruim vijftig woensdagen die er in een jaar vallen, maar de woensdag vóór Pasen. En dat betekent dat volgens de media héél Noorwegen op paasvakantie gaat, dat iedereen gaat skiën, en dat degenen die dat niet doen zielig zijn. Volgens de media.

De statistieken vertellen echter dat nog geen tien procent van de Noorse bevolking gaat skiën. De rest blijft thuis, gaat een boek lezen of klussen. Maar die mensen gaan volgens dezelfde media niet zomaar een boek lezen. Nee, het wordt een paascrime, een *påskekrim*. Echte en zware literatuur is blijkbaar te zwaar voor de kranten en tijdschriften. En men schrijft natuurlijk ook niet dat men een flutromannetje met de nodige seks moet gaan lezen met Pasen. Dan is moord en doodslag beter. Elk jaar worden weer de beste *påskekrimis* in Noorwegen gerecenseerd. Een dobbelsteen geeft aan hoe goed het boek is. Dat geeft mij een onbehaaglijk gevoel, een gevoel van dat men maar wat raak recenseert. Een dobbelsteen is het ultieme gereedschap voor gokken. Je gooit het vierkante blokje en hoopt dat het een getal weergeeft dat je nodig hebt om je doel te bereiken. Zes dus. Hoe kun je bij de beoordeling van een boek nu een dobbelsteen gooien?

En als je in Noorwegen met Pasen nu geen boek gaat lezen of gaat skiën? Of je bent na een dagje skiën moe en wilt voor de televisie gaan hangen? Wat dan? Natuurlijk: een meerdelige paascrime op het scherm, zodat je alle avonden verplicht voor de televisie moet zitten om maar geen aflevering te hoeven missen. En deze *påskekrim* wordt op een

aantal kanalen voorafgegaan door paasnoten, *påskesnøtter*. Ik heb er nooit naar gekeken, maar ik geloof dat het een of ander rebusspelletje is, waarvan je ook geen enkele aflevering mag missen. Het gezellige avondje tv wordt verder begeleid door een zakje paaschocolade, *påskesjokolade*.

Maar goed, het is dus woensdag. De winkel in ons dorp is zoals gebruikelijk tot tien uur 's avonds open. Niet dat ik ooit 's avonds boodschappen doe, maar het klinkt handig. Vandaag was het extra druk in de supermarkt, omdat vanwege *Påske* alles wat dicht kan zijn op donderdag en vrijdag dat ook zal zijn. Zaterdag kunnen we weer even boodschappen doen voor de rest van de paasweek. Arme toeristen die denken dat de winkels op donderdag en vrijdag open zullen zijn. Dat wordt worstjes eten bij een plaatselijk tankstation.

Op de doorgaande weg was het duidelijk dat tien procent van de Noren onderweg was naar een skigebied. Een voor Noorse begrippen lange rij met auto's met skiboxen op het dak gleed door het dal waarin wij wonen. In de meeste voertuigen zagen we met kinderen en speelgoed gevulde achterbanken. Net zoals met kerstmis hebben veel gezinnen net vóór de Pasen last van stress, *påkestress*. Direct vanuit het werk, als men deze week al gewerkt heeft, moet de auto ingepakt worden met van alles wat misschien wel nuttig en lekker kan zijn. En natuurlijk moet men nog even een halfuur in de rij staan bij de staatsdrankenwinkel, *Vinmonopolet*, voor een flesje wijn bij het paasdiner. Een heerlijk rustig begin van de paasvakantie.

Helaas kunnen in grote delen van Noorwegen de ski's en de smeer- en plakmiddelen in de skibox blijven. Er is slecht weer voorspeld. Voor tien procent van de Noorse bevolking valt het laatste skiweekend van het jaar, wat Pasen traditio-

neel schijnt te zijn, letterlijk en figuurlijk in het water. Men had er zich weken op verheugd, onder meer aangejaagd door de media. De overige 90 procent is lekker thuis en maakt het gezellig met familie en kinderen.

Prettige paasdagen! *God Påske!*

BLINDED BY THE LIGHT

Blinded by the light. Was dat niet een nummer van Manfred Mann's Earthband? De melodie van deze hit komt regelmatig aan de oppervlakte in de jukebox in mijn hoofd. Fantastisch hoe muziek zich voor altijd vast kan zetten in je geheugen. Ik ben echter niet blij als dit nummer tussen mijn oren te horen is. Laten we het hebben over het weggedrag.

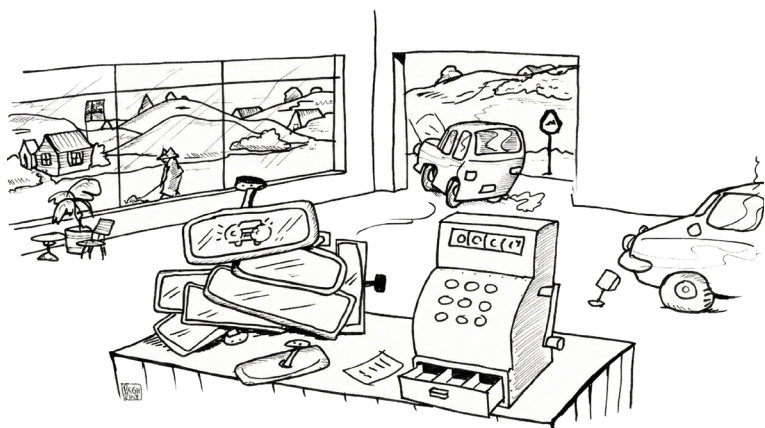
Ik ben blij dat ik in Noorwegen woon, en niet in Zweden. Dan was ik allang blind geweest. Zijn ze in Noorwegen gek op groot licht op de auto, in Zweden zijn ze gek op nog groter licht. Het liefst monteert men daar drie verstralers tussen de koplampen. Geen kleine beschaafde lampjes, maar enorme lampen met blauwige reflectoren ter grootte van een soepbord. Waarom? Omdat er geen lantaarnpalen langs de doorgaande wegen staan, dat kun je ook niet verwachten, en omdat er elanden en rendieren over zouden kunnen steken. Met groot licht op zien zij jou en jij ziet hen. Helaas zijn niet alle chauffeurs even alert als ze tijdens het rijden ook nog moeten telefoneren met het thuisfront om mee te delen dat ze eraan komen. Bij het naderen van een tegenligger zijn ze net even te laat met het dimmen van de lichtzee op de bumper van hun Volvo. Resultaat: dansende vlekken op je netvlies die de eerste tien minuten niet zullen verdwijnen. Voor de veiligheid is het beter de auto even langs de kant van de weg te parkeren en te wachten tot je gezichtsvermogen weer hersteld is.

Gelukkig zijn de Noren wat beschaafder met het formaat van hun verstralers. Maar ook zij lijken tijdens het auto-

rijden dikwijls even uit hun winterslaap gewekt te moeten worden. Graag blijft menig weggebruiker in Noorwegen zo lang mogelijk doorrijden met groot licht. Net op het moment dat je overweegt het grote licht ook maar weer op te zetten, wordt het licht van de tegenligger gedimd. We zijn er echter nog niet. Blijven ze zoals ik zojuist schreef het liefst zo lang mogelijk doorrijden met groot licht, de dimperiode willen ze zo kort mogelijk houden. Nog voordat de tegenligger gepasseerd is, wordt het grote licht weer opgezet, zodat je nog net een enorme flits in je ooghoeken meekrijgt. *Blinded by the light*.

Was dat alles? Nee. Het was me overdag al opgevallen dat de achteruitkijkspiegel slechts sporadisch gebruikt wordt in Noorwegen. Je zou de spiegel eigenlijk optioneel moeten kunnen maken bij de aanschaf van een nieuwe auto in Noorwegen, net als de richtingaanwijzer: die is echt overbodig in veel Noorse auto's. Misschien is men bang dat ie afbreekt. Ik begrijp echter wel dat de achteruitkijkspiegel niet gebruikt wordt. Zou je er 's avonds in kijken, loop je het risico een enorme lichtbundel in je ogen weerspiegeld te krijgen. Weer veel te laat weet men de knop te vinden waarmee men het licht kan dimmen. En ook al wil ik niet in de spiegel kijken, ik word er haast magisch naartoe getrokken. Net zoals je niet in het grote licht van de tegenligger wilt kijken, maar het wel doet.

Ik ben regelmatig in Nederland, waar het verkeersaanbod vele malen groter is en men gezien de overbelichting bijna geen groot licht nodig heeft. Meestal neem ik het vliegtuig van Trondheim naar Amsterdam. Daar aangekomen moet ik eerst weer wennen aan de lucht van sigarettenrook op Schiphol. Daarna moet ik met de huurauto wennen aan de

hogere snelheden en de korte afstand tussen de auto's op de snelweg. Ik ben helemaal gewend geraakt aan afstand houden. Dat probeer ik in Nederland ook vol te houden, met als gevolg dat ik met lichtsignalen gewaarschuwd word dat ik door moet rijden. Het gat dat ik bewust creëer tussen het door mij bestuurde voertuig en het voertuig voor me, wordt al snel opgevuld door inhalers. Waardoor ik weer langzamer moet gaan rijden om opnieuw enige afstand te creëren. Ik zal wel nooit een goede automobilist worden. Termen als defensief en offensief rijgedrag, alsof het oorlog is op de snelweg, wil ik liever niet gebruiken.

Na een uur op de snelweg in Nederland ben ik hondsmoe en denk ik weemoedig aan de eerste regels van dat nummer van Manfreds Mann's Earthband. Blij als ik volgende week weer thuis ben. En blij dat het nu weer steeds langer licht blijft.